

3769 Ænset Beh. af Vet. og Indst. ang. Valget i Sorø Amts. 3. Valgkreds.

3770

Valg, forekommer det mig rigtigt, at man heller ikke vil gaa til at udtale nogen Misbilligelse angaaende den Maade, hvorpaa det er kommet istand, og vil man derimod gaa med til at udtale en Misbilligelse af den Maade, hvorpaa Valget er kommet istand, forekommer det mig paa den anden Side, at saa maa Resultatet og Konsekvensen deraf ogsaa være, at man ikke godkjenner Valget. Jeg agter derfor at stemme for det Ændringsforslag, som er stillet af det ærede Medlem for Præstø Amts 1ste Valgkreds, men dernæst at stemme imod Valgets Godkendelse eller for Valgets Forkastelse, ligesom Afstemningspunkterne komme til at ligge for; der foreligger jo i saa Henseende Afstemningspunkter fra flere Sider i Udvalget, og jeg skal anbefale dem, der mulig i det Væsentlige maatte dele de Betragtninger, som jeg her har tilladt mig at fremsætte, at stemme paa samme Maade.

Sagb: Den ærede sidste Taler yttrede, at de to Ordførere for Flertallet og det nærmeste Mindretal havde udtalt sig meget reserveret; jeg skal yde ham den Anerkendelse, at han har ikke udtalt sig meget reserveret, men han har aldeles uforbeholdent udtalt, at man ved at forkaste Valget paa en tydelig Maade opnaaede en Misbilligelse af Valgtrykket. Det var jo imidlertid muligt, at man opnaaede noget Mere end en blot Misbilligelse af Valgtryk. Jeg er ikke kompetent til i den Henseende at foregribe den offentlige Dom eller Mening i denne Retning, men jeg skal dog gjøre den ærede Taler opmærksom paa, at der i Spørgsmaal af denne Art ligger skjult en Dom om den Tillid, hvormed Befolkningens store Flertal kan møde en retfærdig og uhildet Afgjørelse af de Spørgsmaal, som indantes for denne Sal. Jeg, som staar midt i Stridens Hebe, kan, som sagt, ikke foregribe denne Dom, men jeg tror at burde gjøre den ærede Taler opmærksom paa, at den har langt mere at betyde end et enkelt Valgs Godkendelse eller Forkastelse, og den er medindbefattet under denne Afstemning (Reth: Er det en Opløsning?). Ja, forstaar den ærede Taler ikke mine Udtryk, skal jeg ikke forsøge at komme hans Følelser til Hjælp; det tror jeg, vilde være et frugtesløst Arbejde. Jeg skal gaa over til, hvad jeg nærmest har at sige. Jeg gaar sjældent til nogen Forhandling i denne Sal med en saa bestemt forudfattet Mening, at jeg ikke har et alvorligt Ønske om at lytte til, hvad der fra de forskjellige Sider fremkommer, i den Hensigt derved at blive bedre belært og vinde klarere

Anskuelse. Det har ogsaa været Tilfælde under Forhandlingen idag, og navnlig under det Foredrag, som en af de sidste Talere, nemlig det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg), holdt, og jeg maa virkelig anerkjende, skjønt han i politisk Henseende staar som min Modstander, og ofte som en stærk Modstander, at han har bedømt denne Sag med en højindet Upartiskhed, som jeg vilde ønske, at man baade fra Høres og Venstres Side kunde tilegne sig i Spørgsmaal af den Art. Naar Partivæsenet har vundet en saadan Styrke og Indflydelse, som det desværre har vundet i Danmark, er det meget vanskeligt for dem, der staa paa forskjellige Sider, naar et Spørgsmaal af ren Partifarve indbringes i Forhandlingen, at bevare et klart og uhildet Blik, men jeg vil yde det ærede Medlem for Veile Amts 1ste Valgkreds den Anerkendelse, at, skjønt jeg ikke deler hans Anskuelse og ogsaa i dette Punkt har haadt til Hensigt at stemme imod ham, har han med en sjelden Uhibdethed og Klarhed bedømt Sagen. Jeg deler i alt Væsentligt de Anskuelse, som ere udtalte af det ærede Medlem for Præstø Amts 1ste Valgkreds (Scavenius), og det Ændringsforslag, han har stillet, vilde jeg have været med til at stille, hvis han ikke havde stillet det. Jeg maa sige dem mine Herrer, at, skjønt jeg har deltaget i ethvert Valg, der har fundet Sted, siden vi fik en fri Forfatning, har jeg ikke set noget Valg finde Sted, mod hvilket der ikke har kunnet opstilles den Slags Anker, som foreligger mod Valget i Slagelse. Jeg har ikke set noget Klagefrist, indsendt til Folkethinget, i hvilket Sverdagsbegivenheder, Ting, som man daglig er Vidne til, paa Grund af, at de ere forefaldne samtidig med et Valg, ere blevne oppufte til Begivenheder af den politiske Størrelse, som her er Tilfældet. Da jeg blev valgt til Medlem af det første Folkething, og som eneste Medlem af den aktive Arme, som ganske ung Officer kom herind, hørte jeg, hver Gang jeg kom tilbage til Kammeraterne, dem slemte og spørge og komme med den Slags Ytringer: Skulle vi snart op og rydde Salen? Det var i Begyndelsen, da vor fri Forfatning endnu var ung, og jeg hørte ofte, ja daglig, andre Hentydninger af meget skarpe Art imellem Kammeraterne, hvor Spøgen ikke holdt sig indenfor synderlig snævre Grændser, men vilde jeg have benyttet disse Udtalelser paa en saadan Maade, som langt mere ustyrlige Udtalelser ere benyttede ved Slagelsevalget, Gud bevare os, hvilke rædelsfulde Begivenheder kunde der ikke været lavet ud af det her, hvor de løfste, lettest